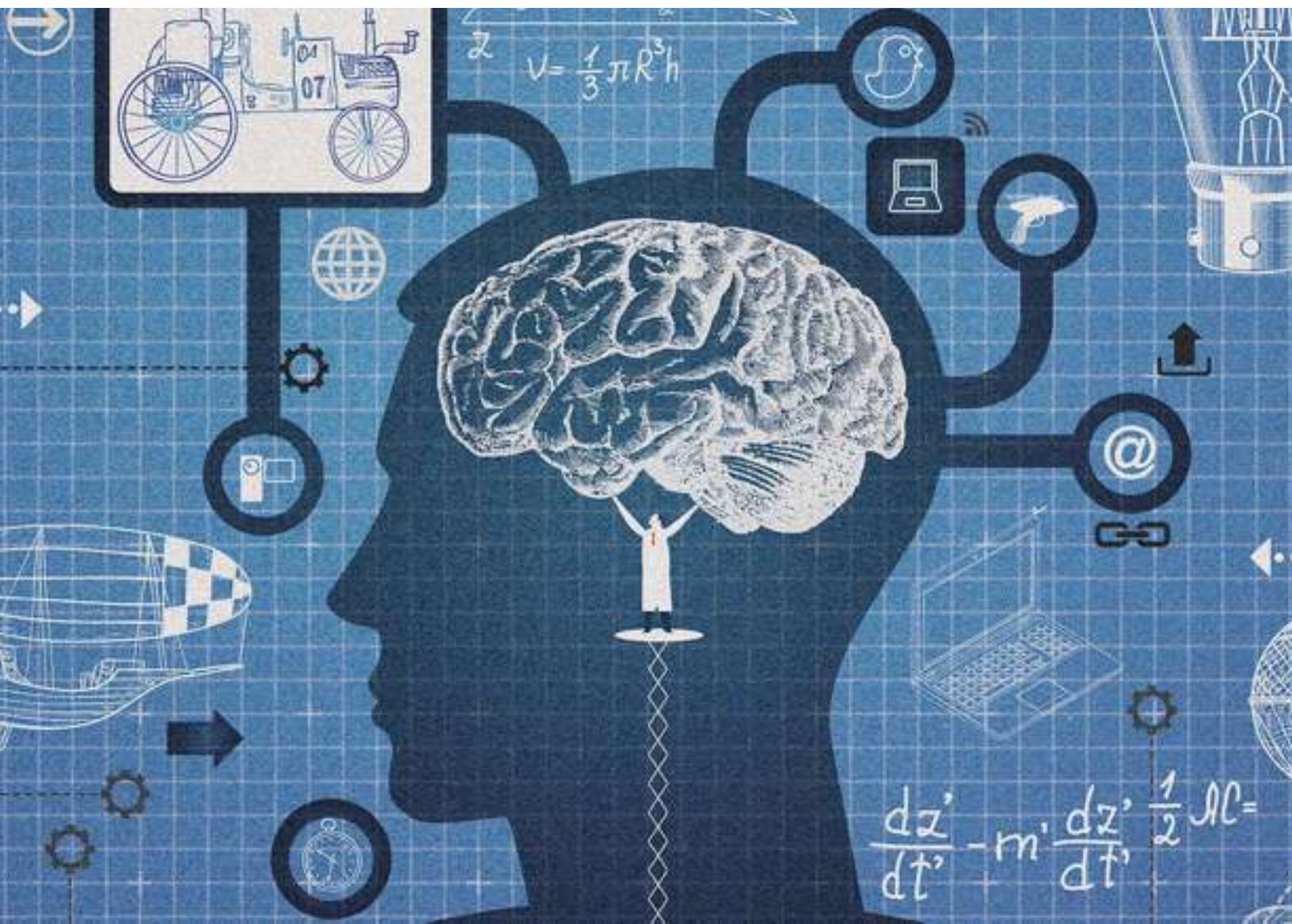

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Số 21.2018

TIN TỨC SỰ KIỆN

- 01 SURF Đà Nẵng 2018: Ngày hội gọi vốn của Startup
- 02 Miễn, giảm thuế thu nhập đối với nhà đầu tư khởi nghiệp sáng tạo
- 03 Thành phố Hồ Chí Minh khai mạc Diễn đàn “Kết nối startup Việt trong và ngoài nước”
- 04 10 Công ty du lịch sáng tạo nhận được sự hỗ trợ từ MIST

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 1 Office: Giải pháp quản trị nhân sự trên nền tảng điện toán đám mây
- 06 Đổi mới mở và ý nghĩa đối với hoạt động của doanh nghiệp (P1)

KIẾN THỨC KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 07 Sở hữu trí tuệ và khởi nghiệp công nghệ (Phần cuối)

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 38262718

SURF ĐÀ NẴNG 2018: NGÀY HỘI GỌI VỐN CỦA STARTUP

Ngày 29/6, Hội nghị và Triển lãm khởi nghiệp quốc tế Đà Nẵng lần 3 - SURF 2018 với chủ đề “Vốn của khởi nghiệp - Startup Capitals” diễn ra phiên chính thức tại Trung tâm Hành chính thành phố Đà Nẵng.

SURF 2018 do Vườn ươm doanh nghiệp Đà Nẵng (DNES) tổ chức dưới sự chỉ đạo của Hội đồng Điều phối Mạng lưới Khởi nghiệp Đà Nẵng và sự hỗ trợ của UBND thành phố Đà Nẵng.

Tham dự khai mạc SURE 2018 có Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Trần Văn Tùng, Phó Chủ tịch UBND TP. Hồ Chí Minh Hồ Kỳ Minh - Chủ tịch Hội đồng Điều phối Mạng lưới Khởi nghiệp Đà Nẵng; ông Võ Duy Khương, Chủ tịch Vườn ươm Doanh nghiệp Đà Nẵng cùng các đồng chí lãnh đạo một số

tỉnh, thành phố, các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp, đại diện Đại sứ quán Ireland và Đại sứ quán Israel tại Việt Nam, các nhà đầu tư, đại diện các quỹ đầu tư và doanh nghiệp khởi nghiệp, các trường đại học, cùng hàng trăm startup đại diện cho cộng đồng khởi nghiệp đến từ nhiều tỉnh, thành trong cả nước..

Phát biểu tại lễ khai mạc SURF 2018, Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Trần Văn Tùng cho biết: "Hiện nay, các Bộ, ban, ngành trung ương và địa phương đang có những hoạt động tích cực trong việc

Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Trần Văn Tùng phát biểu tại lễ khai mạc SURF 2018

hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST. Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025” (Đề án 844), Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025” (Đề án 1665), Đề án “Hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp giai đoạn 2017 - 2025” (Đề án 939); nhiều tỉnh, thành phố đã ban hành và triển khai kế hoạch triển khai hỗ trợ cộng đồng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo”.

Thứ trưởng nhấn mạnh: "Nhằm nâng cao nguồn nhân lực và thu hút nguồn vốn đầu tư cho khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, Đà Nẵng cần nghiên cứu xây dựng, ban hành các chính sách đặc thù hỗ trợ khởi nghiệp; đẩy mạnh việc cung cấp các dịch vụ hỗ trợ về pháp lý, kế toán, tư vấn, không gian làm việc, truyền thông...; tổ chức các sự kiện, chia sẻ kiến

thức, kinh nghiệm, kết nối. Đặc biệt cần tăng cường liên kết hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST Đà Nẵng với các địa phương trong cả nước cũng như các nước có hệ sinh thái khởi nghiệp phát triển”.

SURF 2018 với chủ đề “Vốn của khởi nghiệp - Startup Capitals” gồm 5 nguồn vốn quan trọng: Vốn Tài chính, Vốn Công nghệ, Vốn Nhân sự, Vốn Bản địa và Vốn Xã hội, đã đón hơn 2.000 lượt khách tham dự, 73 gian hàng triển lãm, thu hút sự góp mặt của hơn 40 diễn giả, chuyên gia khởi nghiệp trong nước và quốc tế và hơn 30 bài trình bày trong các phiên thảo luận, bàn tròn để chia sẻ về vấn đề này.

Trong suốt Tuần lễ SURF 2018 (từ ngày 25-29/6), nhiều hoạt động, sự kiện đã được tổ chức như: Chương trình tăng tốc khởi nghiệp mini do các chuyên gia Israel trực tiếp giảng dạy; tọa đàm về

không gian sáng tạo do Hội đồng Anh (Việt Nam) tổ chức; hội thảo về tài sản trí tuệ và xác lập quyền của Văn phòng đại diện Cục Sở hữu trí tuệ tại Đà Nẵng; ngày hội lập trình viên và sinh viên công nghệ thông tin khu vực miền Trung.

Cũng trong khuôn khổ sự kiện, vòng chung kết cuộc thi thuyết trình ý tưởng khởi nghiệp Pitching Competition diễn ra với sự tranh tài của 7 dự án: Camera 360, BGift, Ikkai Inc, TOB, EduSi, Xedike, Phở Sắn. Ban tổ chức sự kiện đã trao giải cho các đội như sau:

- Giải nhất thuộc về dự án **Ikkai** với tổng giá trị giải thưởng là 2.000\$ tiền mặt và 2.000\$ voucher sử dụng không gian làm việc chung tại Đà Nẵng Co-working Space DNC trong vòng 1 năm

- Dự án **Phở sắn** với giải thưởng là 01 khóa đào tạo về khởi nghiệp tại Isarel

- Dự án **EduSi** với giải thưởng 55,000 TriipMiles Token tương ứng 100 triệu VNĐ từ Triip.me

- Dự án **Camera360** được tham gia miễn phí chương trình ươm tạo tại Vườn ươm doanh nghiệp Đà Nẵng DNES

SURF 2018 được kỳ vọng không chỉ là diễn đàn hội tụ những ý tưởng ấn tượng, những tham vấn tinh tế từ các chuyên gia khởi nghiệp mà còn là nơi kết nối nguồn lực, đặc biệt là về vốn để tạo động lực cho hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của thành phố và của khu vực với mục tiêu đưa Đà Nẵng trở thành trung tâm khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo không chỉ của Việt Nam mà của cả khu vực Đông Nam Á./.

7 ĐỘI TRANH TÀI TẠI VÒNG CHUNG KẾT

CAMERA 360: Thiết bị an toàn cho xe ô tô, giúp quan sát điểm mù xung quanh xe. Sản phẩm đang phát triển khắc phục các nhược điểm của sản phẩm nhập khẩu và đưa ra được sản phẩm mà phần cứng và phần mềm đều do trong nước sản xuất, không phụ thuộc vào nước ngoài.

BGIFT: nền tảng kết nối giữa các địa điểm và thương hiệu làm đẹp chất lượng với phụ nữ, mang đến những ưu đãi và quà tặng làm đẹp tốt nhất từ các địa điểm này và tích hợp tính năng đặt lịch hẹn làm đẹp để giúp cho các địa điểm làm đẹp có thể dễ dàng kiểm soát, kết nối và phục vụ khách hàng một cách tốt nhất.

IKKAI: nền tảng giúp kết nối công ty có nhu cầu tuyển dụng với các ứng viên phù hợp, tập trung chính vào thị trường sinh viên thực tập và bán thời gian.

TOB.VN: Sản phẩm kết hợp tất cả từ xe nội, xe cũ, xe tập đi trong 1 sản phẩm duy nhất tích hợp công nghệ TOB phát nhạc kể chuyện kèm các chế độ bảo hành 12 tháng cho tất cả sản phẩm.

EDUSI: Nền tảng để mọi người cùng chia sẻ và tiếp cận các kiến thức về khoa học theo cách trực quan và lý thú nhất.

XEDIKE: Nền tảng cung cấp chỗ ngồi trống trên các chuyến xe dưới 9 chỗ đi từ các thành phố, giúp tăng thu nhập thêm cho lái xe, tiết kiệm chi phí cho hành khách.

CAROMI (PHỞ SẮN): Sản phẩm phở sắn khô được nghiên cứu và phát triển từ huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam. Được sản xuất trên cơ sở nông nghiệp sạch với quy trình công phu. Với đặc tính gluten free, giàu chất xơ, chất khoáng, phở sắn đem lại rất nhiều lợi ích về sức khỏe người tiêu dùng.

MIỄN, GIẢM THUẾ THU NHẬP ĐỐI VỚI NHÀ ĐẦU TƯ KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO

Thủ tướng Chính phủ vừa có Chỉ thị số 15/CT-TTg về tổ chức triển khai thực hiện hiệu quả Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa.

Theo đó, Thủ tướng Chính phủ giao Bộ Kế hoạch và Đầu tư chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan và UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương khẩn trương hoàn thiện và trình Chính phủ ban hành Nghị định về tổ chức và hoạt động của Quỹ Phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa. Xây dựng và ban hành trong năm 2018 các thông tư quy định về: tổ chức hoạt động hỗ trợ phát triển nguồn nhân lực cho doanh nghiệp nhỏ và vừa; Quy chế tổ chức và hoạt động của mạng lưới tư vấn viên, hỗ trợ tư vấn cho doanh nghiệp nhỏ và vừa thông qua mạng lưới

tư vấn viên...

Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan và UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương nghiên cứu, báo cáo cơ quan có thẩm quyền việc sửa đổi, bổ sung Luật thuế thu nhập doanh nghiệp. Trong đó quy định mức thuế suất thuế thu nhập doanh nghiệp và áp dụng có thời hạn đối với các doanh nghiệp nhỏ và vừa; quy định việc miễn, giảm thuế thu nhập doanh nghiệp có thời hạn cho các cơ sở ươm tạo, cơ sở kỹ thuật, khu làm việc chung; quy định việc miễn, giảm thuế thu nhập doanh

ngành có thời hạn đối với các nhà đầu tư cho doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo...

Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan và UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hướng dẫn miễn, giảm thuế sử dụng đất phi nông nghiệp cho các cơ sở ươm tạo, cơ sở kỹ thuật, khu làm việc chung và chuỗi phân phối sản phẩm; xây dựng và ban hành trong năm 2018 các thông tư: hướng dẫn cơ chế quản lý và sử dụng kinh phí ngân sách nhà nước trợ giúp đào tạo phát triển nguồn nhân lực cho doanh nghiệp nhỏ và vừa; hướng dẫn cơ chế tài chính hỗ trợ tư vấn cho doanh nghiệp nhỏ và vừa; quy định chi tiết một số nội dung của chế độ kế toán đơn giản cho doanh nghiệp siêu nhỏ, trình Chính phủ.

Bộ Khoa học và Công nghệ chủ trì hướng dẫn chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa nghiên cứu, đổi mới công nghệ, tiếp nhận, cải tiến, hoàn thiện, làm chủ công nghệ thông qua các hoạt động nghiên cứu, đào tạo, tư vấn, tìm kiếm, giải mã, chuyển giao công nghệ; xác lập, khai thác, quản lý, bảo vệ và phát triển tài sản trí tuệ của doanh nghiệp.

Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hướng dẫn các địa phương bố trí quỹ đất để hình

thành, phát triển cụm công nghiệp; khu chế biến nông sản, lâm sản, thủy sản, hải sản tập trung cho doanh nghiệp nhỏ và vừa trong năm 2018.

Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với cơ quan liên quan sửa đổi, bổ sung Nghị định số 66/2008/NĐ-CP ngày 28/5/2008 của Chính phủ về hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp, trình Chính phủ trong tháng 12/2018.

Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ cũng yêu cầu các bộ, ngành, địa phương triển khai nhiều đề án hỗ trợ DNNVV một cách thiết thực, hiệu quả.

Đặc biệt, Thủ tướng yêu cầu Bộ Khoa học và Công nghệ chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan và UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đẩy mạnh việc hỗ trợ nâng cao năng lực công nghệ cho doanh nghiệp nhỏ và vừa. Tổng hợp danh mục các văn bản hướng dẫn về nghiên cứu, đổi mới công nghệ, tiếp nhận, cải tiến, hoàn thiện, làm chủ công nghệ, tìm kiếm, giải mã, chuyển giao công nghệ, xác lập, khai thác, quản lý, bảo vệ và phát triển tài sản trí tuệ của doanh nghiệp nhỏ và vừa và công bố trên cổng thông tin điện tử của Bộ Khoa học và Công nghệ, Cổng thông tin khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia, Cổng thông tin quốc gia hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa trong quý IV/2018./.

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH KHAI MẠC DIỄN ĐÀN “KẾT NỐI STARTUP VIỆT TRONG VÀ NGOÀI NƯỚC”

Diễn đàn thu hút sự tham dự của khoảng 400 đại biểu trong và ngoài nước. Đặc biệt, diễn đàn còn có sự góp mặt của 8 diễn giả là các chuyên gia nổi tiếng trong lĩnh vực khởi nghiệp.

Sáng 26/6, Diễn đàn “Kết nối startup Việt trong và ngoài nước” đã chính thức khai mạc tại TP. HCM. Diễn đàn là sự kiện tiếp nối thành công của "Diễn đàn Kết nối các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo của người Việt tại Hoa Kỳ và Việt Nam" do Bộ Ngoại giao và UBND TP. HCM tổ chức tại San Francisco, Hoa Kỳ từ ngày 8-11/12/2017 với sự tham dự của 150 đại biểu.

Diễn đàn lần này là dịp để các startup Việt trong

và ngoài nước, các nhà đầu tư, các trường đại học, viện nghiên cứu, các nhà hoạch định chính sách trao đổi thông tin, chia sẻ kinh nghiệm, tư vấn, định hướng cho các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo tại Việt Nam. Đây là nơi kết nối các startup của người Việt ở trong và ngoài nước với nhau và với các doanh nghiệp lớn, các nhà đầu tư tiềm năng, các quỹ đầu tư. Diễn đàn cũng tạo cơ hội để các startup người Việt ở trong và ngoài nước giao lưu, trao đổi

trực tiếp với các nhà hoạch định chính sách của Việt Nam về những thuận lợi, khó khăn, nhu cầu hỗ trợ để phát triển.

Khoảng 400 đại biểu trong và ngoài nước gồm đại diện của các Bộ, ngành trung ương, lãnh đạo Thành ủy, UBND, MTTQ, các Sở, ngành của TP.HCM và các tỉnh thành lân cận, các trường đại học, doanh nghiệp, startup tiêu biểu... đã tới tham dự diễn đàn sáng 26.6. Đặc biệt, 8 diễn giả là các chuyên gia nổi tiếng trong lĩnh vực khởi nghiệp, đến từ Việt Nam, Mỹ, Canada, Israel sẽ trình bày các vấn đề liên quan đến startup.

Phát biểu tại lễ khai mạc, GS.TS Nguyễn Thiện Nhân - Ủy viên Bộ chính trị, Bí thư Thành ủy TP.HCM, đã chỉ ra điểm yếu nhiều năm qua của ngành khoa học công nghệ. Đó là kết nối giữa người nghiên cứu, đào tạo trình độ cao và doanh nghiệp còn yếu. Theo Bí thư Thành ủy Nguyễn Thiện Nhân, 2 cách để khắc phục điều này là thúc đẩy phát triển thị trường công nghệ, đồng thời kết hợp công nghệ và kinh doanh ngay từ khi thành lập doanh nghiệp.

Với vai trò là đô thị đặc biệt, là trung tâm Kinh tế - Văn hoá - Giáo dục - KHCN và đầu mối giao thông quan trọng của Đông Nam Á, TP.HCM là một trong những địa phương dẫn đầu cả nước về tốc độ tăng trưởng GRDP.

Hiện nay, Thành phố có trên 350.000 doanh nghiệp, đóng góp trung bình hằng năm khoảng 22% tổng sản phẩm quốc nội, 1/3 sản lượng công nghiệp, 1/3 tổng thu ngân sách và 1/4 tổng kim ngạch xuất khẩu cả nước. Về cơ cấu ngành trong GRDP, khu vực dịch vụ chiếm tỷ trọng 58,26%, khu vực công nghiệp và xây dựng chiếm tỷ trọng 24,78%, khu vực nông nghiệp chiếm tỷ trọng 0,81%.

GS.TS. Nguyễn Kỳ Phùng - Phó Giám đốc Sở KHCN TP. HCM, cho biết Thành phố hiện có trên 760 nhóm cá nhân/tổ chức khởi nghiệp ĐMST đang hoạt động trên nhiều lĩnh vực, chiếm hơn 42% số lượng startup cả nước. Có hơn 46% (tương đương 350

startup) đã và đang tham gia các chương trình hỗ trợ của các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp ĐMST trên địa bàn Thành phố. Trong đó có 222 startup (chiếm 63%) đã và đang được hỗ trợ ươm tạo tại 10 cơ sở ươm tạo của Nhà nước trong giai đoạn từ 2011 đến nay. Ngoài ra, có khoảng 49% startup đã tìm được nhà tài trợ và đầu tư; trong đó, có khoảng 70% là đang ở các giai đoạn đầu tiên của quá trình gọi vốn đầu tư (seed-funding, series A).

Về tiềm lực KHCN, Thành phố có các Khu công nghệ cao, Khu Nông nghiệp công nghệ cao, Khu phần mềm Quang Trung, Trung tâm công nghệ sinh học, Viện khoa học công nghệ tính toán..., 45 trường đại học và 30 cao đẳng, trên 125 phòng thí nghiệm và 270 tổ chức KHCN.

So với cả nước, Thành phố có nguồn lực khoa học công nghệ chiếm trên 25%, số doanh nghiệp đang hoạt động chiếm 50%, số lượng doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo và doanh nghiệp khoa học - công nghệ lần lượt chiếm 42% và 15%.

Tại Diễn đàn, các đại biểu sẽ tập trung thảo luận 3 chủ đề: “Giai đoạn đầu của khởi nghiệp”, “Phát triển doanh nghiệp khởi nghiệp” và “Đưa startup Việt ra với thế giới”. Đồng thời, các startup cũng có cơ hội trình bày ý tưởng và các chuyên gia sẽ góp ý kiến tư vấn, định hướng phát triển sản phẩm và phát triển doanh nghiệp, gọi vốn đầu tư...

10 CÔNG TY DU LỊCH SÁNG TẠO NHẬN ĐƯỢC SỰ HỖ TRỢ TỪ MIST

Ngày 27/6, Chương trình Sáng kiến hỗ trợ khởi nghiệp Du lịch vùng Mê Kông (MIST) do Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB) và Chính phủ Úc hỗ trợ tài chính đã công bố mười công ty du lịch sáng tạo nhận được hỗ trợ từ MIST, trong đó có ba startup du lịch của Việt Nam.

Đây là năm thứ 2 MIST thực hiện chương trình này với mục tiêu xác định và hỗ trợ doanh nghiệp du lịch và dịch vụ du lịch tăng trưởng nhanh có khả năng mang lại những đóng góp tích cực cho kinh tế, môi trường và cộng đồng tại địa phương.

Hai chương trình cốt lõi của MIST bao gồm Tăng tốc khởi nghiệp và Tiếp cận thị trường.

Với chương trình Tăng tốc khởi nghiệp, MIST giúp các công ty startup trong lĩnh vực du lịch và dịch vụ du lịch ở giai đoạn sơ khởi hiểu rõ về nguyên tắc kinh doanh thiết yếu và cùng lúc gắn kết họ với nhà

đầu tư và chuyên gia đầu ngành. 5 gương mặt xuất sắc nhất đến từ Campuchia, Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào và Việt Nam đã được lựa chọn.

5 startup này sẽ tham gia Diễn đàn Du lịch khu vực Mê Kông để chia sẻ các giải pháp của mình cũng như khai thác các mối quan hệ đối tác triển vọng. Vào tháng 10/2018, ngoài Hội chợ du lịch ITB Asia tại Singapore, các startup này sẽ tụ họp một lần nữa để trình bày ý tưởng của mình tới các nhà đầu tư với mục tiêu đạt giải thưởng cho sự đổi mới sáng tạo lên đến 10.000 đô la Mỹ tiền mặt.

Chương trình Tiếp cận thị trường mời gọi các công ty đổi mới sáng tạo từ khắp nơi trên thế giới tiếp cận và giải quyết các thách thức của ngành du lịch và dịch vụ du lịch trong khu vực Tiểu vùng sông Mê Kông mở rộng.

Chương trình này giúp các công ty đổi mới sáng tạo giảm bớt các trở ngại trong việc thâm nhập thị trường, tạo các mối quan hệ hợp tác kinh doanh và đảm bảo tài chính để thử nghiệm các ý tưởng đổi mới sáng tạo.

MIST đã lựa chọn ra 5 doanh nghiệp đổi mới sáng tạo thuộc ngành du lịch và dịch vụ du lịch tham gia chương trình Tiếp cận thị trường này.

“Chúng ta đều thấy rằng công nghệ đang biến đổi ngành du lịch một cách nhanh chóng. Điểm mấu chốt là kiểm soát và thúc đẩy các mô hình kinh doanh đổi mới sáng tạo có khả năng biến đổi cuộc sống, cộng đồng và môi trường tự nhiên một cách tích cực”, ông Jen Thraenhardt, Giám đốc điều hành của Văn phòng Điều phối Du lịch Mê Kông cho hay.

“MIST đã nhận được hơn 350 hồ sơ của các công ty khởi nghiệp sáng tạo từ khắp mọi nơi trên thế giới, điều này cho thấy sức hút của khu vực Tiểu vùng sông Mê Kông là không hề nhỏ và nơi đây chính là điểm đến hấp dẫn đối với các công ty đổi mới sáng tạo. Chúng tôi rất háo hức chờ đợi xem những công nghệ và mô hình kinh doanh này sẽ biến đổi ngành công nghiệp vốn đã tăng trưởng với tốc độ chóng mặt này như thế nào”, ông Dominic Mellor - Chuyên gia tư vấn đầu tư cấp cao của Ngân hàng Phát triển châu Á chia sẻ.

5 DOANH NGHIỆP ĐƯỢC CHỌN THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH TĂNG TỐC KHỞI NGHIỆP

BambooLao (Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào) sản xuất ống hút tre có thể sử dụng nhiều lần để thay thế cho ống hút nhựa chỉ sử dụng một lần.

Ecohost (Việt Nam) nâng cao trải nghiệm ở homestay tại địa phương, phát triển công tác quản lý hệ thống homestay và hoạt động tại địa phương và

giúp việc đặt phòng homestay trực tuyến trở nên dễ dàng hơn.

Go Explore (Việt Nam) tổ chức các chương trình “làm việc - nghỉ dưỡng” dành cho các cá nhân làm việc từ xa trong và ngoài nước.

Sidesbag (Campuchia) là một ứng dụng điện thoại cho phép hành khách di chuyển bằng máy bay mua bán trọng lượng hành lý không dùng tới của các hành khách cùng chuyến.

VDEs (Việt Nam) kết nối công ty/cá nhân tổ chức sự kiện với địa điểm tổ chức phù hợp và giúp họ đặt chỗ trực tuyến với cơ sở dữ liệu của VDEs.

5 DOANH NGHIỆP ĐƯỢC CHỌN THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH TIẾP CẬN THỊ TRƯỜNG:

Adventoro cung cấp các hoạt động du lịch mạo hiểm độc đáo bao gồm trèo thuyền vượt thác ghềnh trên sông, đi bộ xuyên rừng và lặn biển. Hiện tại Adventoro đang hoạt động ở Malaysia và sẽ tiếp cận thị trường Việt Nam qua chương trình Tiếp cận thị trường của MIST.

DidaTravel Technology có trụ sở chính ở Trung Quốc, công ty này cung cấp công nghệ phụ trợ cho đặt khách sạn trực tuyến và cung cấp số phòng sẵn có và giá phòng theo thời gian thực.

hereO là nhà sản xuất đồng hồ có gắn định vị toàn cầu (GPS) cho trẻ em, công ty này cung cấp công nghệ mạng lưới thiết bị kết nối internet (IoT) cắm vào là chạy (Plug-and-play). hereO đang cân nhắc các giải pháp IoT cho dịch vụ vận tải du lịch đến địa điểm cuối cùng trong khu vực Tiểu vùng sông Mê Kông mở rộng.

Moneybay cung cấp nền tảng kỹ thuật số cho hoạt động trao đổi tiền tệ giữa các quốc gia. Công ty công nghệ tài chính Malaysia này giúp các du khách thanh toán trực tuyến và nhận tiền từ đối tác tại địa phương một cách dễ dàng.

Monkey Theory tạo trải nghiệm vui vẻ và thú vị thông qua các sự kiện thể thao tiêu biểu, khuyến khích các hoạt động về sức khỏe và xã hội./.

Lê Việt Thắng - CEO 1Office

1OFFICE: GIẢI PHÁP QUẢN TRỊ NHÂN SỰ TRÊN NỀN TẢNG ĐIỆN TOÁN ĐÁM MÂY

Đối với bất kỳ tổ chức nào thì quản trị luôn đóng một vai trò khá quan trọng. Đây được xem là yếu tố đánh giá sự thành công của doanh nghiệp. Quản trị doanh nghiệp tốt sẽ giúp cho công ty nâng cao khả năng tiếp cận vốn và hoạt động hiệu quả hơn. Những nghiên cứu gần đây cho thấy, có sự tương quan chặt chẽ giữa việc thực hiện quản trị doanh nghiệp với kết quả hoạt động của công ty nói chung. Theo đó, quản trị tốt sẽ mang lại hiệu quả cao cho nhà đầu tư và nhiều lợi ích khác cho các công ty và tập đoàn. Ứng dụng công nghệ điện toán đám mây là một trong những giải pháp cho quản trị hiện đại và đang được Lê Việt Thắng phát huy hiệu quả trong quản trị nhân sự.

BƯỚC ĐẦU KHỞI NGHIỆP

1Office là giải pháp quản trị nhân sự trên nền tảng điện toán đám mây giúp cho doanh nghiệp nhỏ và vừa quản lý doanh nghiệp một cách dễ dàng hơn. Khi sử dụng phần mềm này, các doanh nghiệp có thể kết nối mọi máy chấm công theo thời gian thực, không giới hạn công thức tính công và lương của doanh nghiệp. Theo các chuyên gia, việc sử dụng giải pháp này giúp cho mỗi doanh nghiệp tiết kiệm được thời gian và chi phí, đồng thời tăng 30% hiệu suất làm việc của phòng nhân sự. Bắt đầu đi vào hoạt động từ cuối năm 2011, giải pháp mong muốn tạo ra môi trường làm việc trực tuyến cho các doanh nghiệp thay vì chỉ là một phần mềm quản lý doanh

ngiệp đơn thuần.

Bắt đầu áp ử dự án từ khi còn là sinh viên năm thứ 2 khoa Toán Tin (Đại học Bách Khoa Hà Nội), chàng trai sinh năm 1983 Lê Việt Thắng sau khi ra trường đã có thời gian làm việc cho Tập đoàn FPT. Tháng 4/2009, Thắng quyết định mở công ty đầu tiên cho riêng mình với số vốn ít ỏi 30 triệu đồng.

Lấy phương châm “lấy ngắn nuôi dài”, để giải quyết bài toán về vốn, Thắng đã làm rất nhiều công việc khác nhau như thiết kế website, làm phần mềm quản lý bất động sản... để có tiền hiện thực hóa giấc mơ.

Liên tiếp gặp những khó khăn về mặt tài chính, ý định “lấy ngắn nuôi dài” của Thắng đã không thành công. Đầu năm 2011, những dòng code của 1Office đầu tiên đã được Thắng bắt tay vào viết và không lâu sau đó, Thắng đã thuyết phục được những khách hàng đầu tiên sử dụng phần mềm của mình cùng một số tiền trong mơ mà Thắng không bao giờ nghĩ đến.

Khách hàng đầu tiên của Thắng đó là Vatgia.com đã đồng ý trả 130 triệu đồng để có được phần mềm quản lý 1.500 nhân viên. Nhớ lại thời điểm đó, Thắng chia sẻ: “Sau khi ký được hợp đồng, mình có cảm giác bước sang một trang mới bởi trước đó khi làm các website, nhiều nhất cũng chỉ được 10 triệu đồng. Để quản lý được số lượng nhân viên lớn đến vậy đòi hỏi phần mềm cần có rất nhiều yêu cầu, rất nhiều tính năng. Điều này cũng giúp mình trưởng thành hơn nhiều”. Là khách hàng đầu tiên, Vatgia.com sau này đã trở thành nhà đầu tư cho 1 Office. Tuy nhiên, sau 4 năm đồng hành chung dự án, Thắng đã chủ động tách ra để theo đuổi mục tiêu riêng của mình, đồng nghĩa với đó là vô vàn khó khăn mà anh phải đối mặt.

Khó khăn đến không chỉ là nguồn tài chính mà còn vấn đề về nhân sự. 3/5 người sáng lập rời khỏi 1Office (người làm việc nhiều nhất cũng 7 năm, ít nhất cũng 4 năm). Trước khó khăn đó, một lần nữa

Thắng đã thuyết phục gia đình vay 500 triệu để duy trì dự án. Có nhiều người cũng nói với Thắng là đối với startup, không nên sử dụng tiền của gia đình. Tuy nhiên, Thắng cho rằng, nếu chờ đợi nhà đầu tư, có lẽ dự án sẽ “chìm” chỉ trong 3 tháng. Có trong tay đồng tiền của gia đình cũng khiến cho Thắng cẩn thận hơn trong từng bước đi, từng quyết định để xác định chiến lược phát triển của doanh nghiệp.

Vậy mục tiêu của Thắng khi thực hiện dự án là gì? phải chăng muốn thay đổi thế giới hay đơn giản chỉ là có thật nhiều tiền? Thắng cười nói: Ban đầu mình cũng lạc quan nghĩ phải làm điều gì đó ở tầm thế giới, tuy nhiên sau một thời gian tự thấy bản thân cũng chưa đủ điều kiện nên mục tiêu đơn giản chỉ là thỏa mãn đam mê của mình, mang lại một giải pháp thật sự có ích cho doanh nghiệp và đảm bảo đời sống cho anh em.

Chia sẻ về 1Office, Thắng cho biết, giải pháp đã đạt được 6 ưu điểm nổi bật bao gồm:

(1) Tính đồng bộ: Tất cả phân hệ của 1Office đều được phát triển chung trên một nền tảng công nghệ lõi (core). Vì thế 1Office có tính đồng bộ xuyên suốt từ tính năng phần mềm, giao diện sử dụng, cho đến dữ liệu người dùng. Ngoài ra 1Office còn cung cấp sẵn thư viện để đồng bộ dữ liệu với các phần mềm khác

(2) Tính bảo mật: Dữ liệu vật lý được đặt và giám sát suốt 24/7 tại trung tâm dữ liệu (Data center) uy tín, tiêu chuẩn quốc tế với độ bảo mật tuyệt đối, có tính sẵn sàng cao (HA) hoạt động 24/24. Người dùng kết nối đến máy chủ trên Internet sử dụng chuẩn mã hóa SSL, xác thực bằng chứng thực số (CA), đảm bảo an toàn và toàn vẹn dữ liệu của khách hàng.

(3) Tính đơn giản: Ngoài việc phát triển tính năng, 1Office luôn coi trải nghiệm người dùng là một trong những thứ quan trọng nhất của sản phẩm. Chính vì thế giao diện 1Office được học tập và kế thừa bố cục giao diện Gmail, thiết kế phẳng của Window8, nên

Các thành viên dự án 1Office.

mang lại cảm giác quen thuộc, đơn giản và dễ dàng sử dụng với người dùng

(4) Tính tùy biến: 1Office không đi giải quyết các nghiệp vụ cơ bản một cách thuần túy, mà luôn tính toán các trường hợp mở rộng để tổng quát hóa bài toán từ đó đưa ra một giải pháp toàn diện hơn. Với cách làm như vậy 1Office giúp khách hàng có thể dễ dàng tùy biến các tham số cho phù hợp với doanh nghiệp của mình.

(5) Tính tốc độ: 1Office luôn luôn quan tâm và tối ưu hóa hiệu năng của sản phẩm, bằng những công nghệ và thủ thuật tốt nhất. Mặt khác, hạ tầng điện toán đám mây của giải pháp cũng được đầu tư hiện đại tại những trung tâm dữ liệu uy tín. Nên tốc độ phần mềm luôn luôn là một niềm tự hào của sản phẩm

(6) Tính tiết kiệm: Việc triển khai dưới dạng dịch vụ cho thuê bao dựa trên nền tảng công nghệ điện toán đám mây mang lại cách tiếp cận khác về phần mềm đối với các doanh nghiệp. Cách tiếp cận này giúp doanh nghiệp giảm thiểu tối đa chi phí không cần thiết như xây dựng hạ tầng máy chủ, chi phí

nhân sự vận hành, chi phí đầu tư phần mềm ban đầu, chi phí bảo hành.

Một khách hàng khác của 1Office đó là chuỗi siêu thị Mediamart với trên 1.000 nhân viên. Với phần mềm quản trị nhân sự, chuỗi siêu thị này cũng nhận thấy hiệu quả chi phí hành chính (giảm 30%), mọi hoạt động quản lý trở nên chuyên nghiệp và hết sức linh hoạt. Mặc dù vậy, để hoàn thiện sản phẩm cho một đơn vị kinh doanh thương mại như Mediamart vốn cần chính sách lương, thưởng của nhân viên có thể thay đổi phù hợp, 1Office cần có giải pháp linh hoạt hơn để đơn vị sử dụng có thể can thiệp khi cần thay đổi chính sách.

Tiếp nhận những phản hồi của đại diện Mediamart, Thắng cho biết: Quá trình vận hành sản phẩm luôn phát sinh nhu cầu, từ mỗi góp ý của các doanh nghiệp sẽ giúp công ty hoàn thiện hơn.

THÀNH QUẢ VÀ DỰ ĐỊNH TƯƠNG LAI

12 năm kiên trì theo đuổi những ước mơ, cho đến nay dự án ban đầu chỉ 6 người đã trở thành công ty với 30 nhân viên cung cấp giải pháp quản trị trực tuyến cho gần 200 doanh nghiệp. Những thành công

bước đầu là thành quả sau nhiều năm cố gắng và theo đuổi đam mê.

Năm 2014, dự án đã vinh dự nhận được giải thưởng Sao Khuê và gần đây nhất, 1Office cũng là thương hiệu được vinh danh trong hạng mục “Khởi nghiệp tiềm năng” của giải thưởng Startup Festival Khát vọng tiên phong do Bộ Khoa học và Công nghệ và Đài Truyền hình Việt Nam phối hợp tổ chức.

Mong muốn và mục tiêu trong năm 2018 của 1 Office là đạt 25.000 người dùng và doanh thu 15 tỷ đồng. Lê Việt Thắng cũng mong muốn dành 1,5-2% doanh thu để tái đầu tư cho các doanh nghiệp startup triển vọng khác.

Minh Phượng

ĐIỆN TOÁN ĐÁM MÂY (CLOUD COMPUTING)

Là mô hình điện toán sử dụng công nghệ máy tính và phát triển dựa vào mạng Internet. Thuật ngữ "đám mây" ở đây là lối nói ẩn dụ chỉ mạng Internet và liên tưởng về độ phức tạp của cơ sở hạ tầng chứa trong nó.

Điện toán đám mây đã tạo ra một cuộc cách mạng trong ngành công nghiệp máy tính, thay đổi cơ bản cách thức sử dụng các nguồn tài nguyên, cơ cấu vận hành cũng như lưu trữ, phân phối và xử lý thông tin. Đa số chúng ta đều đã và đang sử dụng một hoặc nhiều các dịch vụ ứng dụng công nghệ điện toán đám mây trong đời sống hàng ngày cũng như trong quản lý doanh nghiệp.

ĐỔI MỚI MỞ VÀ Ý NGHĨA ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG CỦA DOANH NGHIỆP (P1)

Bất chấp những cuộc suy thoái toàn cầu gần đây, đa số các doanh nghiệp đều chú trọng tới nghiên cứu và phát triển (NC&PT) và đổi mới sáng tạo (ĐMST). Ngoài nguồn lực nội tại, nhiều doanh nghiệp giờ đây nhận thức được tầm quan trọng của tri thức và công nghệ sản sinh bên ngoài doanh nghiệp và tích cực tận dụng nguồn lực này để duy trì năng lực cạnh tranh của họ trên thị trường toàn cầu.

Năm 2003, học giả người Mỹ Henry Chesbrough chính là người đầu tiên gọi xu hướng mới này là “Đổi mới mở”. Đây là xu hướng thể hiện khả năng tối đa hóa lợi nhuận thông qua việc tích cực sử dụng các ý tưởng và tri thức bên ngoài song song với tri thức và ý tưởng nội bộ. Đồng thời, ông cũng coi đổi mới sáng tạo truyền thống là “Đổi mới khép kín” (Đổi mới

đóng).

Để hiểu được Đổi mới mở, điều quan trọng là phải hiểu được bản chất của Đổi mới đóng. Theo Chesbrough, Đổi mới đóng là mô hình đổi mới khép kín, trong đó công ty có một bộ phận NC&PT chuyên trách, dành riêng để thực hiện nghiên cứu đổi mới trong công ty. Công ty phải tự tạo ra ý tưởng riêng, sử dụng các nguồn lực của mình để phát triển, xây dựng, tiếp thị, phân phối, phục vụ, cấp tài chính và hỗ trợ cho những ý tưởng này.

Chesbrough cũng lưu ý đây là mô hình đã hoạt động lâu đời và không phải là một phương pháp sai lầm, nhưng hiện nay nó đã lỗi thời ở một số ngành công nghiệp. Một lý do quan trọng là mô hình này có một số yếu điểm lớn. Thứ nhất, công ty thường phụ

thuộc vào nhân lực giỏi có sẵn, nên sẽ gặp khó khăn khi những người có kinh nghiệm và kỹ năng rời bỏ công ty. Thứ hai là tốc độ tới thị trường rất chậm trong khi hiện nay đổi mới ngày càng cần nhanh hơn và cạnh tranh ngày càng tăng. Công nghệ mới có tuổi thọ ngắn, tầm quan trọng của sở hữu trí tuệ giảm vì thế đòi hỏi tốc độ tới thị trường của đổi mới cũng phải rất ngắn.

Đổi mới mở được Chesbrough định nghĩa như sau: “Đổi mới mở là việc sử dụng có mục đích những luồng tri thức từ bên trong ra và từ bên ngoài vào để thúc đẩy ĐMST nội bộ, đồng thời mở rộng cửa cho việc sử dụng đổi mới bên ngoài. Đổi mới mở là một mô hình mà các doanh nghiệp khi muốn thúc đẩy công nghệ có thể và nên sử dụng những ý tưởng bên ngoài cũng như những ý tưởng nội bộ, những hướng bên trong cũng như những hướng bên ngoài để tới thị trường”.

Mô hình Đổi mới mở này đã “mở cửa” mô hình đóng và bao gồm thêm một số nguồn phi NC&PT bên ngoài và nội bộ. Một số nhà nghiên cứu cho rằng tính lưu động của lao động, mức độ dồi dào của vốn mạo hiểm và sự phân tán rộng rãi của tri thức đã làm cho các doanh nghiệp gặp khó khăn khi tự đổi mới và do vậy cần phải tham gia vào các quy trình đổi mới khác.

CƠ CHẾ HOẠT ĐỘNG CỦA ĐỔI MỚI MỞ

Đổi mới mở hoạt động chủ yếu theo hai cơ chế: “Khai thác công nghệ: Luồng từ trong ra” và “Thăm dò công nghệ: Luồng từ bên ngoài vào”.

Khai thác công nghệ: Luồng từ trong ra

Khi một công ty khai thác công nghệ, có nghĩa rằng công ty đang sử dụng kiến thức và những năng lực nội bộ đã có. Có ba hình thức khai thác công nghệ như sau :

- **Kinh doanh mạo hiểm:** Là việc thành lập các công ty mới bằng các nguồn lực và kiến thức nội bộ. Các ví dụ bao gồm: Công ty spin-off hay một quy trình spin-out. Trong trường hợp này, spin-off nhận

hỗ trợ từ tổ chức mẹ dưới hình thức tài chính và/ hoặc nguồn nhân lực, hành chính.

- Cấp phép ngoài cho quyền sở hữu trí tuệ:

Nhiều công ty cho rằng bằng sáng chế và bản quyền tồn tại là để bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ của họ không bị đánh cắp. Nếu một công ty sở hữu quyền sở hữu trí tuệ, công ty có thể cấp phép ra ngoài để thu được nhiều lợi ích hơn. Công ty này có thể lựa chọn chỉ cấp phép cho các công ty không bị coi là đối thủ cạnh tranh trực tiếp hoặc các công ty đang hướng tới các thị trường khác.

- Sự tham gia của các nhân lực không thuộc lĩnh vực NC&PT vào các sáng kiến đổi mới:

Những người không làm NC&PT có sự hiểu biết tuyệt vời về cách sản phẩm mới được tạo ra và thương mại hóa, khiến cho họ cũng có kiến thức tuyệt vời về các quy trình đổi mới của công ty. Nhiều nhà nghiên cứu cho rằng mỗi một nhân viên đều là một nguồn lực góp phần vào đổi mới và dẫn đến thành công của công ty.

Thăm dò công nghệ: Luồng từ ngoài vào

Thăm dò công nghệ có nghĩa là một công ty thu thập kiến thức và công nghệ từ nguồn lực bên ngoài. Có năm hình thức thăm dò công nghệ khác nhau như sau:

- **Sự tham gia của khách hàng:** Để thực hiện ĐMST nội bộ, công ty nên tạo điều kiện để khách hàng của mình tham gia vào tiến trình này. Khách hàng không chịu ảnh hưởng từ sự phát triển của một sản phẩm hoặc dịch vụ nhất định và do đó có thể đưa ra những phản hồi hữu ích. Nguyên tắc này liên quan chặt chẽ đến một mô hình phổ biến được sử dụng trong nhiều công ty khởi nghiệp, được gọi là “Khởi nghiệp tinh gọn” (Lean Startup). Mô hình khởi nghiệp tinh gọn này hoạt động trong một chu trình nơi bạn là một doanh nhân kiểm tra ý tưởng của mình trên các khách hàng và người dùng của mình, sử dụng thông tin phản hồi và các kết quả để tái xác định lại ý tưởng, kiểm tra nó một lần nữa,.. cho đến

khi sản phẩm thoả mãn nhu cầu cần để được tung ra thị trường.

- **Tạo mạng lưới ngoài:** Gồm việc tạo ra và duy trì các kết nối với các nguồn bên ngoài gồm cả cá nhân và tổ chức, cả chính thức và phi chính thức. Một kết nối hoạt động tốt sẽ có khả năng phát triển thành một liên minh hoặc quan hệ đối tác, đó là một cách hữu ích để thu được các năng lực công nghệ

- **Tham gia bên ngoài:** Gồm đầu tư vào hoặc khôi phục các công ty khác để tìm các cơ hội tiềm năng.

- **Thuê ngoài NC&PT:** Bằng cách thuê ngoài NC&PT, các công ty có thể thu được kiến thức bên ngoài, sau đó có thể được cấp phép hoặc mua .

- **Cấp phép hướng nội quyền sở hữu trí tuệ:** Để hưởng lợi từ các cơ hội đổi mới bên ngoài, các công ty có thể giấy phép sở hữu trí tuệ.

LỢI ÍCH VÀ THÁCH THỨC CỦA ĐỔI MỚI MỞ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP

ĐMST mở mang lại nhiều lợi ích khi áp dụng vào doanh nghiệp, nhưng đồng thời cũng tạo ra những thách thức mà doanh nghiệp phải đối mặt.

Lợi ích

Phân chia và chuyên môn hóa lao động

Những lợi ích của việc phân chia lao động đã được các nhà nghiên cứu xác định và là một trong những động lực phát triển của hoạt động nguồn mở. Trên thực tế, đối với Đổi mới mở, những lợi ích truyền thống của phân công và chuyên môn hóa lao động được khuếch đại bởi mạng lưới phân chia các tác động của lao động. Việc phân chia lao động có lợi cho các chủ thể của nền kinh tế, được hai học giả Lakhani và Panetta của trường Kinh doanh Havard giải thích rõ ràng trong nhận định về tác phẩm Luật của Niềm vui: "*Dù có là ai, thì hầu như những người thông minh nhất đều làm việc cho người khác*". Câu nói vui này cũng có thể được diễn giải theo cách, các công ty có thể chỉ cần phải trả tiền để tìm kiếm từ bên ngoài và để hấp thụ kiến thức từ bên ngoài trong quá trình thực hiện những nỗ lực NC&PT của mình. Đó cũng có nghĩa là, một công ty đôi khi phải phân chia quy trình sản xuất tri thức giữa một số thành phần. Hệ quả của cách tiếp cận này là các công ty có thể, và đôi khi buộc phải mua những phần kiến thức

từ các nhà cung cấp bên ngoài. Trong nhiều trường hợp, cách thức này thực sự nhanh và có lợi trong việc thu được kiến thức đã có sẵn ở bên ngoài, ví dụ như bằng cách mua một giấy phép sáng chế. Sự phát triển của các thoả thuận cấp phép trên thị trường công nghệ do đó thúc đẩy phân công lao động và duy trì sự xuất hiện của các công ty công nghệ chuyên về sản xuất tri thức.

Khai thác sức mạnh quần chúng

Theo nhà phát triển phần mềm Eric Raymond, việc tăng quy mô một nhóm nghiên cứu là chiến lược hiệu quả để phát hiện và giải quyết nhanh chóng bất kỳ vấn đề nào trong các dự án đổi mới mà nhóm nghiên cứu đang thực hiện. Cụ thể hơn, ông giải thích rằng một tập hợp đủ lớn gồm những người thử nghiệm và phát triển là điều kiện quan trọng để nhanh chóng giải quyết vấn đề trong mã phần mềm. Ông gọi hiện tượng này là "Luật Linus" nhằm nhắc tới hoạt động được Linus Torvalds, nhà khoa học máy tính người Phần Lan, áp dụng trong cộng đồng Linux. Ý tưởng cơ bản của Luật này là càng có nhiều người đóng góp, họ càng có thêm nhiều khả năng xác định và sửa bất kỳ lỗi nào. Do đó, crowdsourcing (sử dụng nguồn lực của cộng đồng) rất hiệu quả trong việc tạo ra tính đa dạng và tính mới khi đã có trong tay một tập hợp cộng đồng lớn có tiềm năng đóng góp. Với việc không dựa vào các đối tác truyền thống khi phát triển các sản phẩm hoặc quy trình trong tương lai, các công ty rõ ràng hướng tới việc đa dạng hóa năng lực, thói quen và nền tảng tri thức mà họ đang tiếp cận.

Khai thác quần chúng cũng là một cách tốt để thoát khỏi sự "cạn kiệt ý tưởng" của nhà đổi mới và để tìm ra những công nghệ đột phá và thực hiện những đổi mới đột phá. Trong một bài báo cáo, Christensen (1997) đề xuất rằng các công ty tìm kiếm đổi mới bên ngoài tổ chức của họ (từ ngoài vào) và họ đầu tư vào các công ty nhỏ có khả năng tạo ra những đổi mới phù hợp với công ty (bên trong ra).

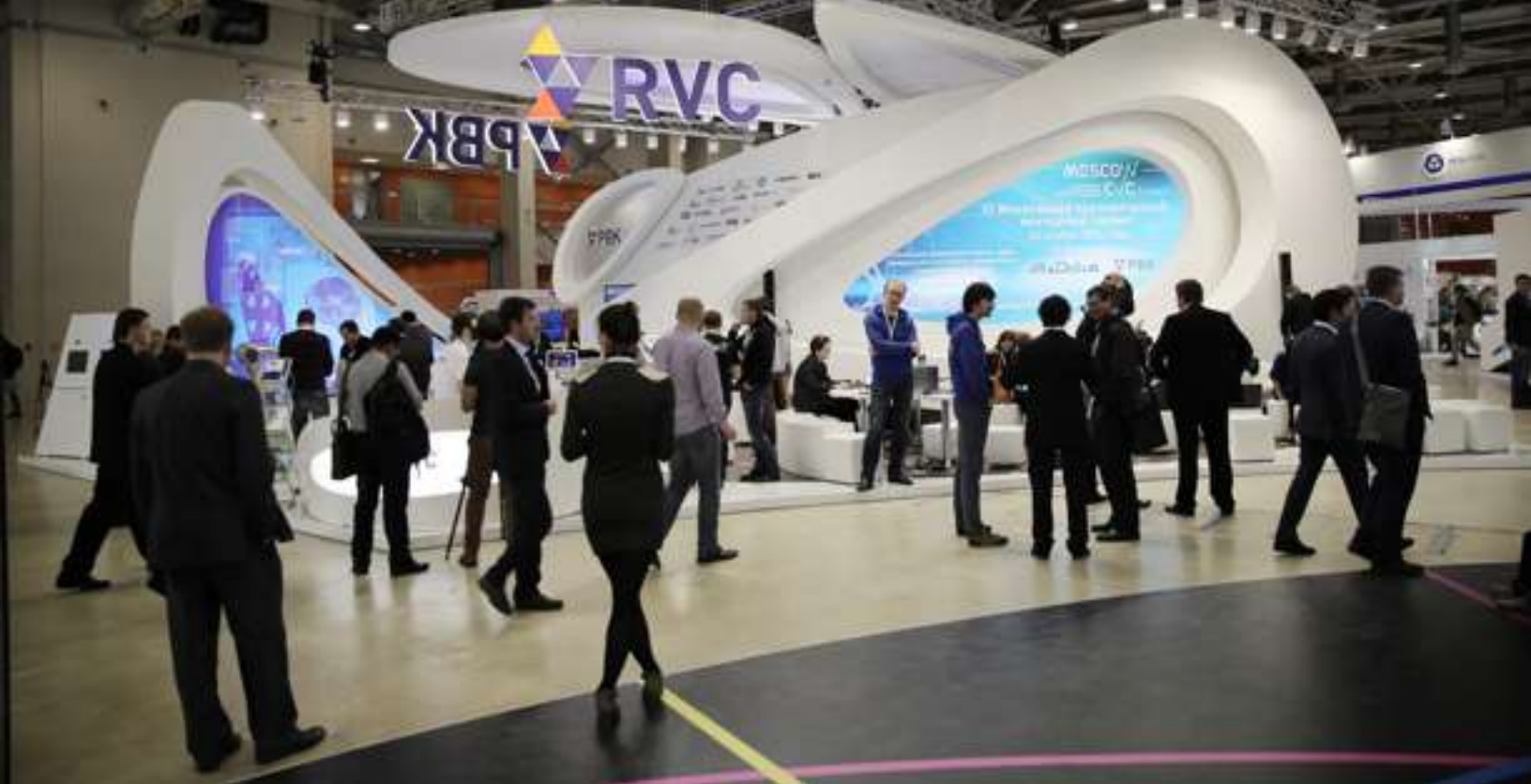
Cuối cùng, khai thác quần chúng và thưởng cho một số lượng nhỏ các giải pháp đề xuất (trong trường hợp crowdsourcing) hoặc thậm chí không trao giải thưởng (trong trường hợp cộng đồng người sử dụng) cũng có thể được xem như là một cách thức tiết kiệm chi phí lớn.

Định hình lại các giới hạn của công ty

Sự phát triển những hình thái và giới hạn mới về mặt tổ chức rất quan trọng vì bốn lý do sau: Thứ nhất, sự mở rộng của các giới hạn trong Đổi mới mở cho phép các công ty vượt qua một số áp lực ảnh hưởng đến phương hướng quy trình đổi mới của họ. Thứ hai, với những ranh giới đang mở rộng, các công ty áp dụng Đổi mới mở tích cực tham gia vào động lực học dân số. Thứ ba, sau khi những giới hạn được thống nhất lại, các công ty này trở thành nơi tin cậy thực hiện các hoạt động và năng lực do đó đóng góp vào việc tái tạo tri thức ở quy mô dân cư và làm lan toả nó. Thứ tư, các công ty áp dụng Đổi mới mở với những giới hạn được mở rộng sẽ tạo ra những lĩnh vực hoạt động mới trong đó các thói quen và năng lực mới được tạo ra, được bồi đắp và có thể được sao chép bởi những cơ quan/công ty khác.

Tạo ra vùng địa lý mới của đổi mới

Sự phát triển của các chính sách theo cụm tại các nền kinh tế phát triển đã khẳng định ý tưởng rằng các hoạt động hợp tác và các mạng lưới R & D đang được các nền kinh tế hiện đại quan tâm và hỗ trợ. Ví dụ, với nước Pháp, các yếu tố chính tạo nên động lực đổi mới của các vùng là năng lực tạo thành mạng lưới của các nhân tố trong vùng (phát triển các hoạt động đổi mới mở giữa các nhân tố trở nên có lợi ở cấp lãnh thổ hơn là việc cải thiện các nguồn lực đổi mới có sẵn trên lãnh thổ). Nói một cách khác, mở rộng đường ranh giới đổi mới sáng tạo của các công ty cũng dẫn đến sự thay đổi động lực đổi mới sáng tạo trong khu vực: Các công ty nằm ở các vùng lãnh thổ "nghèo" về các nguồn lực sáng tạo (vật chất và con người) sẽ không còn bị quy kết là nguyên nhân

làm giảm năng suất của các công ty đối tác của họ nằm ở các địa bàn khác (được ưu đãi hơn). Thật vậy, hợp tác với các nhân tố đổi mới bên ngoài lãnh thổ cho phép các công ty tiếp cận tới các nguồn tài nguyên còn thiếu và do đó tập hợp lại các tiềm năng đổi mới của các vùng khác nhau.

Thách thức

Nhu cầu phát triển kỹ năng quản lý tri thức mới

Các nhà nghiên cứu xác định sáu "Năng lực tri thức" là những năng lực thiết yếu đối với công ty để quản lý tri thức bên trong và bên ngoài trong các quy trình Đổi mới mở gồm: Năng lực sáng tạo, tiêu hóa (absorptive); biến đổi, liên kết, đổi mới, nhà môi (desorptive).

Năng lực tiêu hóa: Là khả năng của một công ty trong việc nhận ra giá trị của một thông tin mới, đồng hoá nó và ứng dụng nó cho các mục đích thương mại

Năng lực nhà môi: Là khả năng của một công ty trong việc xác định những cơ hội chuyển giao công

nghệ và thực hiện chuyển giao công nghệ cho bên nhận

Những năng lực khác nhau này cho phép công ty tham gia vào Đổi mới mở để tái định hình lại những nền tảng tri thức mà công ty dựa vào và sắp xếp lại chúng theo nhu cầu công nghệ và thương mại.

Đối phó với những vấn đề về quản lý nhân sự

Phân bổ nguồn tri thức hữu ích bên ngoài phạm vi công ty là một phần trọng tâm của mô hình Đổi mới mở. Tuy nhiên sự phân bổ này có thể không diễn ra suôn sẻ. Trong trường hợp này, sự đa dạng và số lượng không phải luôn đi đôi với chất lượng. Ví dụ như trong trường hợp crowdsourcing, một số ý tưởng được đăng trên mạng không được giải quyết, do quá ít giải pháp được đám đông đề xuất. Ở trường hợp ngược lại, một số vấn đề có thể tạo ra quá nhiều giải pháp đề xuất từ đám đông, nhưng chỉ rất ít trong số đó là chính xác, do đó dẫn đến tình trạng lãng phí thời gian để đánh giá các giải pháp đề xuất. Ngoài ra, các công ty còn phải dành nhiều thời gian để kiểm tra

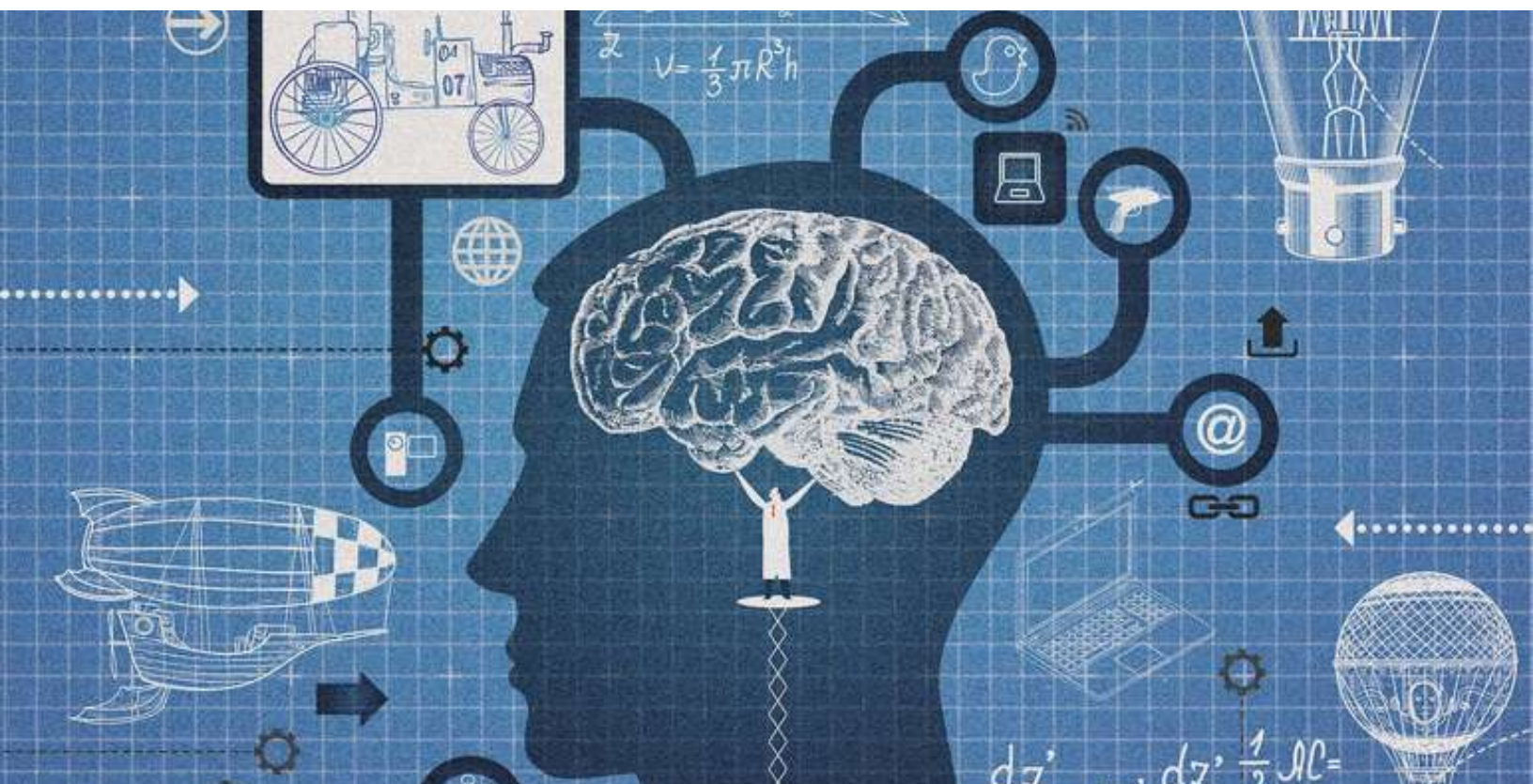
tính xác thực và độ tin cậy của kiến thức và giải pháp được đề xuất. Trên thực tế, nhóm lớn sẽ làm tăng mức độ phức tạp về giao tiếp và làm tăng chi phí điều phối. Thực tiễn này được thể hiện trong lý thuyết "Hành động tập thể" do học giả Marcur Olson đề xuất trong đó cho rằng "nhóm càng lớn, càng khó có lợi ích chung". Trong Đổi mới mở, thách thức này thậm chí còn lớn hơn do các đội đổi mới không chỉ trở nên lớn mà còn ở quy mô liên cơ quan. Vì thế, nhiều học giả lưu ý tới các chi phí giao dịch lớn mà công ty phải chịu khi họ tham gia vào các hoạt động ví dụ như crowdsourcing.

Vấn đề về quyền sở hữu và sở hữu tài sản

Những vấn đề về quyền sở hữu trí tuệ rất quan trọng trong Đổi mới mở, nhất là khi cộng đồng crowdsourcing và cộng đồng mã nguồn mở đang ngày phát triển. Trên thực tế, quyền sở hữu trí tuệ phải được xác định một cách cụ thể và sớm ngay khi bắt đầu một quy trình đổi mới kể cả khi chưa có một đối tác nào nhận ra tiềm năng kinh tế và công nghệ của ý tưởng nảy sinh từ quá trình cộng tác. Ngoài ra, vấn đề xác định chủ sở hữu của kiến thức để giải quyết một vấn đề được đăng bởi đám đông, nhưng không được công ty đang tìm giải pháp lựa chọn và

khen thưởng, cũng cần phải được bổ sung thêm các quy định về quyền sở hữu trí tuệ. Cụ thể hơn, hãy giả sử rằng có một ai đó đệ trình một đề xuất cho một vấn đề đã được một công ty đăng trên một nền tảng crowdsourcing. Công ty tìm kiếm giải pháp này không sử dụng đề xuất này ngay lập tức để giải quyết vấn đề ban đầu vừa được cộng đồng giải quyết, mà lại dựa vào kiến thức này để giải quyết vấn đề khác mà công ty đang phải đối mặt. Vậy, những người tham gia sẽ chia sẻ quyền lợi của họ như thế nào? Hoặc trong trường hợp khác, công ty kêu gọi tìm kiếm giải pháp trên một nền tảng crowdsourcing cũng có nghĩa là đang khuếch tán thông tin nội bộ và mang tính chiến lược của mình, những thông tin này có thể thể khá hữu ích cho đối thủ cạnh tranh đang quan tâm tới công nghệ tương tự. Về khía cạnh này, cần lưu ý rằng hoạt động crowdsourcing các ý tưởng đổi mới khá hạn chế ở một số ngành công nghiệp như hóa học và dược phẩm, cả hai ngành công nghiệp này đều có đặc trưng là một hệ thống quyền sở hữu trí tuệ hiệu quả.

(Còn nữa)
Phương Anh

SỞ HỮU TRÍ TUỆ VÀ KHỞI NGHIỆP CÔNG NGHỆ (PHẦN CUỐI)

Sở hữu trí tuệ (*Intellectual Property - IP*), tài sản vô hình bao gồm hoặc là kết quả của sự sáng tạo, đổi mới, sáng chế và bí quyết (và bao gồm tất cả các quyền đối với công nghệ), đang trở thành một khía cạnh ngày càng quan trọng của bất kỳ doanh nghiệp nào. Điều này đặc biệt đúng với các doanh nghiệp công nghệ mới nổi và khởi nghiệp.

NHẬN DIỆN IP

Điểm khởi đầu để có được các tài sản IP chỉ đơn giản là nhận ra sự tồn tại của chúng. Việc xác định tài sản IP rất dễ dàng khi một doanh nghiệp được xây dựng dựa trên một sản phẩm hay một ý tưởng cụ thể. Ví dụ, khi công nghệ được phát triển để đáp ứng một nhu cầu hoặc để giải quyết một vấn đề thường gặp trên thị trường, rõ ràng là doanh nghiệp nên theo đuổi quyền IP cho công nghệ đó. Tuy nhiên, IP có giá trị

cũng có thể nằm trong các hoạt động khác của doanh nghiệp.

Một tài sản IP tiềm năng được tạo ra mỗi khi một vấn đề được giải quyết - ngay cả khi vấn đề liên quan đến các hoạt động trong nội bộ doanh nghiệp. Khi một doanh nghiệp gặp phải một vấn đề nào đó, có khả năng các đối thủ cạnh tranh của nó cũng sẽ gặp phải vấn đề tương tự. Nếu doanh nghiệp phát triển một giải pháp cho vấn đề này tốt hơn so với đối thủ,

việc giành được độc quyền sử dụng giải pháp đó có thể mang lại lợi thế cho doanh nghiệp - lợi thế lớn nếu vấn đề là quan trọng và giải pháp tốt hơn đáng kể so với đối thủ cạnh tranh.

Các startup công nghệ nên phân tích liên tục và có hệ thống các sản phẩm và hoạt động của mình để xác định IP tiềm năng; tìm kiếm có chủ đích các cơ hội phát triển các tài sản IP có thể được bảo hộ; có được và duy trì quyền độc quyền đối với IP ở mức tối đa; và khai thác tài sản như là một phần của chiến lược tổng thể. Doanh nghiệp cần xác định tất cả những gì mang lại cho họ một lợi thế. Ví dụ, điều này có thể liên quan đến việc:

- Xác định các lý do khiến khách hàng bị thu hút bởi doanh nghiệp thay vì đối thủ cạnh tranh.
- Phân tích các hoạt động và hệ thống, sản phẩm, dịch vụ và truyền thông và phân tích từng thành phần và tính năng để xác định liệu có bất kỳ điều gì độc đáo, tốt hơn hoặc khác biệt hay không.
- Xây dựng chiến lược khai thác IP bằng cách đảm bảo các quyền độc quyền thông qua việc áp dụng các cơ chế pháp lý thích hợp và/hoặc khuyến khích người khác sử dụng để thúc đẩy doanh số bán các sản phẩm hoặc dịch vụ khác của công ty.

Các công nghệ hoặc quy trình không được doanh nghiệp này sử dụng vẫn có thể được sử dụng cho doanh nghiệp khác. Ví dụ, bạn có thể phát triển các giải pháp công nghệ thay thế cho một vấn đề và chỉ sử dụng một trong những giải pháp thay thế đó. Tuy nhiên, các lựa chọn thay thế không được chọn vẫn có thể có giá trị. Quyền đối với những phát triển đó có thể được sử dụng để mở rộng lợi thế cạnh tranh hoặc tạo thu nhập thông qua cấp phép.

Doanh nghiệp cũng cần xác định tất cả các thị trường không cạnh tranh nơi công nghệ của doanh nghiệp có thể được sử dụng. Thu nhập có thể được tạo ra, mà không ảnh hưởng đến lợi thế cạnh tranh trên thị trường của bạn, thông qua việc sử dụng chiến lược các thỏa thuận cấp phép - cho phép

người được cấp phép sử dụng công nghệ này chỉ trên thị trường không cạnh tranh.

Bằng cách xác định và bảo vệ thích hợp càng nhiều tài sản IP càng tốt, một doanh nghiệp sẽ hấp dẫn hơn đối với các nhà đầu tư. Các doanh nghiệp với cổ phần là các tài sản IP có nhiều khả năng thành công trong việc nhận được nhiều vòng tài trợ vốn mạo hiểm. Khi phân tích một công ty, các nhà đầu tư đánh giá không chỉ IP của nó mà còn cả các hệ thống và quy trình mà doanh nghiệp đó đã có để bảo vệ tài sản IP.

LỮU GIỮ HỒ SƠ

Nền tảng cơ bản để bảo hộ IP và bảo vệ chống lại các cáo buộc xâm phạm của bên thứ ba thường là một bộ hồ sơ rõ ràng và chính xác. Đôi khi cần phải chứng minh bản chất cụ thể của các cải tiến kỹ thuật, ngày chúng được tạo ra và dự án có liên quan đến các đổi mới này. Mục đích của việc lưu giữ hồ sơ là để tạo ra một hồ sơ sáng chế có sức thuyết phục.

Tất cả các tính toán, sơ đồ và kết quả kiểm tra phải đưa vào hồ sơ. Điều quan trọng là tất cả các giấy tờ rời, chẳng hạn như bản thiết kế, sơ đồ, hình ảnh của mô hình, v.v., được ký và đề ngày, tham chiếu chéo tới một mục cụ thể, và tốt nhất là gắn vào mục thích hợp. Tương tự như vậy, kết quả vật lý của các thử nghiệm, ví dụ, mẫu, mô hình và nguyên mẫu, phải được dán nhãn cẩn thận với ngày, tham chiếu chéo tới các mục ghi và được giữ lại.

Các bản ghi âm và/hoặc video của các lần kiểm tra quan trọng hiển thị và xác định tất cả những người tham gia, tốt nhất là bao gồm cả các nhân chứng không phải là người tạo ra sáng chế, cũng nên được đưa vào hồ sơ.

Tóm lại, cần lưu giữ tất cả các hoạt động bao gồm từng yếu tố tạo ra sáng chế, xác định các cá nhân tham gia vào công việc, ngày thực hiện để có thể cung cấp một bộ hồ sơ có tính thuyết phục cao nhất.

ĐIỀU KIỆN BẢO HỘ ĐỐI VỚI SÁNG CHẾ

Sáng chế được bảo hộ dưới hình thức cấp Bằng độc quyền sáng chế nếu đáp ứng các điều kiện sau:

- **Có tính mới:** Sáng chế chưa bị bộc lộ công khai dưới hình thức sử dụng, mô tả bằng văn bản hoặc bất kỳ hình thức nào khác ở trong nước hoặc ở nước ngoài trước ngày nộp đơn đăng ký sáng chế hoặc trước ngày ưu tiên trong trường hợp đơn đăng ký sáng chế được hưởng quyền ưu tiên.

- **Có trình độ sáng tạo:** Sáng chế được coi là có trình độ sáng tạo nếu căn cứ vào các giải pháp kỹ thuật đã được bộc lộ công khai dưới hình thức sử dụng, mô tả bằng văn bản hoặc dưới bất kỳ hình thức nào khác ở trong nước hoặc ở nước ngoài trước ngày nộp đơn, sáng chế đó là một bước tiến sáng tạo, không thể được tạo ra một cách dễ dàng đối với người có hiểu biết trung bình về lĩnh vực kỹ thuật tương ứng.

- **Có khả năng áp dụng công nghiệp:** Sáng chế được coi là có khả năng áp dụng công nghiệp nếu có thể thực hiện được việc chế tạo, sản xuất hàng loạt

sản phẩm hoặc áp dụng lặp đi lặp lại quy trình là nội dung của sáng chế và thu được kết quả ổn định.

ĐIỀU KIỆN BẢO HỘ ĐỐI VỚI KIỂU DÁNG CÔNG NGHIỆP

Kiểu dáng công nghiệp được bảo hộ nếu đáp ứng các điều kiện sau đây:

- **Có tính mới:** Kiểu dáng công nghiệp đó khác biệt đáng kể với những kiểu dáng công nghiệp đã bị bộc lộ công khai dưới hình thức sử dụng, mô tả bằng văn bản hoặc bất kỳ hình thức nào khác ở trong nước hoặc ở nước ngoài trước ngày nộp đơn hoặc trước ngày ưu tiên nếu đơn đăng ký kiểu dáng công nghiệp được hưởng quyền ưu tiên.

- **Có tính sáng tạo:** Kiểu dáng công nghiệp được coi là có tính sáng tạo nếu căn cứ vào các kiểu dáng công nghiệp đã được bộc lộ công khai dưới hình thức sử dụng, mô tả bằng văn bản hoặc bất kỳ hình thức nào khác ở trong nước hoặc ở nước ngoài trước ngày nộp đơn hoặc trước ngày ưu tiên của đơn đăng ký kiểu dáng công nghiệp trong trường hợp đơn được hưởng quyền ưu tiên, kiểu dáng công

ngành đó không thể được tạo ra một cách dễ dàng đối với người có hiểu biết trung bình về lĩnh vực tương ứng.

- **Có khả năng áp dụng công nghiệp:** Kiểu dáng công nghiệp có thể dùng làm mẫu để chế tạo hàng loạt sản phẩm có hình dáng bên ngoài là kiểu dáng công nghiệp đó bằng phương pháp công nghiệp hoặc thủ công nghiệp.

ĐIỀU KIỆN BẢO HỘ ĐỐI VỚI THIẾT KẾ BỐ TRÍ MẠCH TÍCH HỢP BÁN DẪN

Thiết kế bố trí được bảo hộ nếu đáp ứng các điều kiện sau đây:

- **Có tính nguyên gốc:** Thiết kế bố trí mạch tích hợp bán dẫn là kết quả lao động sáng tạo của chính tác giả; chưa được những người sáng tạo thiết kế bố trí và những nhà sản xuất mạch tích hợp bán dẫn biết đến một cách rộng rãi tại thời điểm tạo ra thiết kế bố trí đó.

- **Có tính mới thương mại:** Thiết kế bố trí mạch tích hợp bán dẫn chưa được khai thác thương mại tại bất kỳ nơi nào trên thế giới trước ngày nộp đơn đăng ký.

ĐIỀU KIỆN BẢO HỘ ĐỐI VỚI NHÃN HIỆU

Nhãn hiệu được bảo hộ nếu đáp ứng các điều kiện sau đây:

- Là dấu hiệu nhìn thấy được dưới dạng chữ cái, từ ngữ, hình vẽ, hình ảnh, kể cả hình ba chiều hoặc sự kết hợp các yếu tố đó, được thể hiện bằng một hoặc nhiều màu sắc.

ĐIỀU KIỆN BẢO HỘ ĐỐI VỚI TÊN THƯƠNG MẠI

Tên thương mại được bảo hộ nếu có khả năng phân biệt chủ thể kinh doanh mang tên thương mại đó với chủ thể kinh doanh khác trong cùng lĩnh vực và khu vực kinh doanh.

ĐIỀU KIỆN BẢO HỘ ĐỐI VỚI BÍ MẬT KINH DOANH

Bí mật kinh doanh được bảo hộ nếu đáp ứng các điều kiện sau đây:

- Không phải là hiểu biết thông thường và không dễ dàng có được;

- Khi được sử dụng trong kinh doanh sẽ tạo cho người nắm giữ bí mật kinh doanh lợi thế so với người không nắm giữ hoặc không sử dụng bí mật kinh doanh đó;

- Được chủ sở hữu bảo mật bằng các biện pháp cần thiết để bí mật kinh doanh đó không bị bộc lộ và không dễ dàng tiếp cận được.

N.L.H.